FINANČNÍ GRAMOTNOST NA ŠKOLÁCH

Ing. Petr Klínský
Ing. Kateřina lichtenberková

FINANČNÍ GRAMOTNOST DO ŠKOL

Národní ústav pro vzdělávání

OBSAH

- oblasti FG
- užší a širší standard FG a návaznost na RVP
- v kterých předmětech učit
- materiály k výuce
- moderní přístup k FG

INOVACE RVP

- od 1. 9. 2013 FG v ŠVP povinně (i na ZŠ)
- NÚV - metodická pomoc pro začlenění problematiky do ŠVP
- nyní se pokračuje - např. komentování úloh PISA z finanční gramotnosti

STANDARDY FINANČNÍ GRAMOTNOSTI

- **užší** - v RVP
  - DIGIFOLIO na portálu rvp.cz: http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=6055
- **širší** – pomoc pro vyučující
  - výsledek pracovní skupiny pro finanční vzdělávání (MF, MŠMT, finanční instituce, zastoupení škol)

Anketní otázka:

Kolikrát jste využili digifolio k finanční gramotnosti na rvp.cz?

a) vůbec ne
b) přibližně 3x
c) více než 3x

STANDARDY FG - ZÁKLADNÍ ŠKOLY

3 základní oblasti:

- Peníze
  - 1. stupeň - hotovostní a bezhotovostní forma, způsoby placení, banky
  - 2. stupeň - nakládání s penězi, tvorba ceny, inflace
- Hospodaření domácnosti
  - 1. stupeň - příjmy a výdaje
  - 2. stupeň - rozpočet, typy rozpočtu; základní práva spotřebitele
- Finanční produkty
  - 1. stupeň - úspory, půjčky
  - 2. stupeň - služby bank, investice, pojištění, úročení

STANDARDY FG - STŘEDNÍ ŠKOLY

4 oblasti:

- Peníze
  - placení, tvorba ceny, inflace
- Hospodaření domácnosti
  - rozpočet domácnosti - pravidelné/nepravidelné příjmy a výdaje, sestavení rozpočtu
- Finanční produkty
  - přebytek finančních prostředků
  - nedostatek finančních prostředků
  - Pojištění
- Práva spotřebitele
  - předpisy na ochranu spotřebitele
  - obsah smluv

INSPIRACE - HUMORNÉ OTÁZKY

- Budete si moci přečíst 5 tvrzení, spíše neobvyklých.
- U každého odpovězte na položenou otázku ANO nebo NE.
- Řešení uvidíte hned po uplynutí času na odpověď.

INSPIRACE – HUMORNÉ OTÁZKY ANO – NE K FG

1. Tvrzení:

   Taxikář žádal náhradu od pojišťovny za to, že mu v autě zapadly syrečky a celé to tam smrdí.
   Proto nemůže s tímto autem vykonávat povolání.

   Otázka:

   Myslíte si, že takový požadavek pojišťovna skutečně dostala?

INSPIRACE – HUMORNÉ OTÁZKY ANO – NE K FG

1. <u>Tvrzení:</u>
   Taxikář žádal náhradu od pojišťovny za to, že mu v autě zapadly syrečky a celé to tam smrdí.
   Proto nemůže s tímto autem vykonávat povolání.

   <u>Otázka:</u>
   Myslíte si, že takový požadavek pojišťovna skutečně dostala?

◉ANO

INSPIRACE – HUMORNÉ OTÁZKY ANO – NE K FG

2. <u>Tvrzení:</u>
   Pojišťovna taxikáři odškodnění skutečně vyplatila

   <u>Otázka:</u>
   Myslíte si, že je to pravda?

INSPIRACE – HUMORNÉ OTÁZKY ANO – NE K FG

2. <u>Tvrzení:</u>
   Pojišťovna taxikáři odškodnění skutečně vyplatila

   <u>Otázka:</u>
   Myslíte si, že je to pravda?

◉ANO

INSPIRACE – HUMORNÉ OTÁZKY ANO – NE K FG

3. <u>Tvrzení:</u>
   Vidíme obraz Jiřího Kupky – Výšky IV.

   <u>Otázka:</u>
   Jde o nejdražší český obraz?

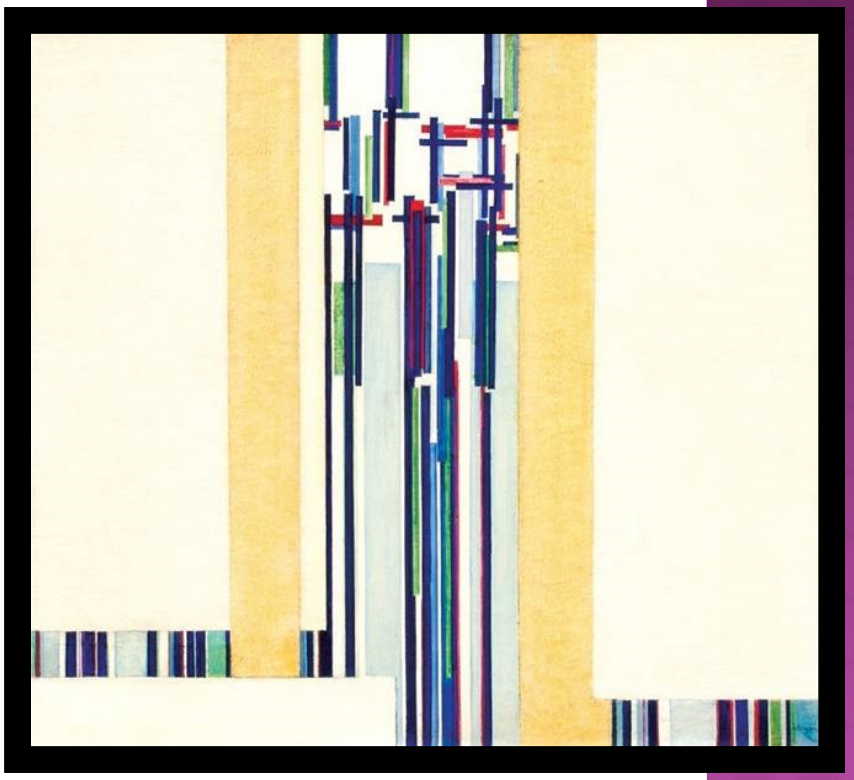

INSPIRACE – HUMORNÉ OTÁZKY ANO – NE K FG

3. <u>Tvrzení:</u>
   Vidíme obraz Jiřího Kupky – Výšky IV.

   <u>Otázka:</u>
   Jde o nejdražší český obraz?

⊙NE

Je jím obraz Jiřího Kupky, ale obraz Tvar modré.

INSPIRACE – HUMORNÉ OTÁZKY ANO – NE K FG

4. <u>Tvrzení:</u>
   Existuje naprosto spolehlivá rada, jak se stát milionářem.

   <u>Otázka:</u>
   Existuje taková rada?

INSPIRACE – HUMORNÉ OTÁZKY ANO – NE K FG

4. <u>Tvrzení:</u>
   Existuje naprosto spolehlivá rada, jak se stát milionářem.

   <u>Otázka:</u>
   Existuje taková rada?

- ANO

- Začněte s miliardou.

INSPIRACE – HUMORNÉ OTÁZKY ANO – NE K FG

5. <u>Tvrzení:</u>
   Tato reklamní kampaň skutečně proběhla v ČR.

   <u>Otázka:</u>
   Mohla skutečně taková kampaň proběhnout, aniž vzbudila velké protesty?

INSPIRACE – HUMORNÉ OTÁZKY ANO – NE K FG

5. <u>Tvrzení:</u>
   Tato reklamní kampaň skutečně proběhla v ČR.

   <u>Otázka:</u>
   Mohla skutečně taková kampaň proběhnout, aniž vzbudila velké protesty?

◉ANO

CO BY SI STUDENTI MĚLI ODNÉST Z VÝUKY FG?

Obecně

- mám-li peníze – KAM s NIMI
- nemám-li peníze - nekvalifikovaně se NEZADLUŽOVAT
- ZAJIŠŤOVAT se před riziky – např. pojištěním

Cíl není, aby byl schopen zcela sám jednat, ale:

- poučeně jednat s finančním poradcem
- nepodlehnout běžným finančním trikům

NÚV - Alena Hesová a externí skupina - zpracovala **doporučené výstupy, co v kterém ročníku ZŠ učit** - pošleme e-mailem, vznikne video

V KTERÝCH PŘEDMĚTECH FG UČIT

ZV:

- rozdělení MAT, OBN (SPV), člověk a svět práce
- http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/7125/financni-gramotnost-v-zakladni-skole.html/

SŠ:

- Společně v EKO
  - vše v jednom
  - 1 vyučující
  - časová náročnost výuky celé EKO
- Speciální předmět FG
  - musel by být povinný

ZDROJE

Celkově na RVP:

- http://odkazy.rvp.cz/odkazy/ZVPD/?&zalozky=ZVPD&zal0=Z&vybrana_zalozka=V&zal2=ZVP&zal3=ZVPD
- http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=2939

VÝCHOZÍ PUBLIKACE NÚV

ZDROJE - VHODNÉ PRO ZŠ

- Jakeš Fortuna:

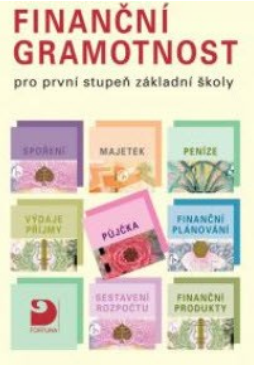

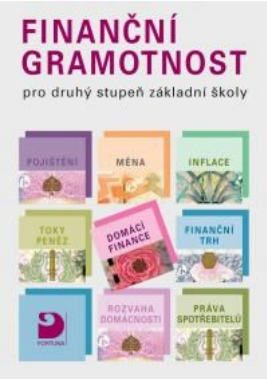

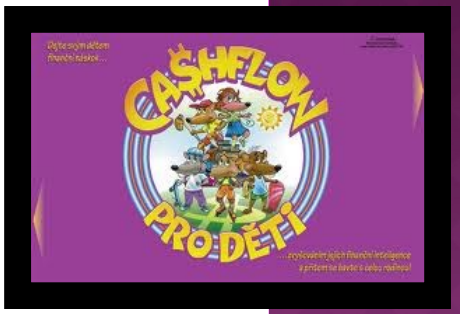

- Alternativní pohled:

- Albatros média – Eduka:

ZDROJE - VHODNÉ PRO SŠ

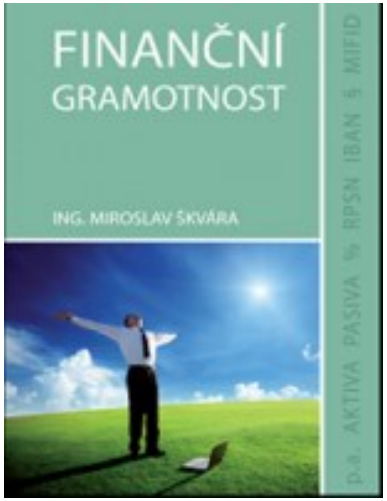

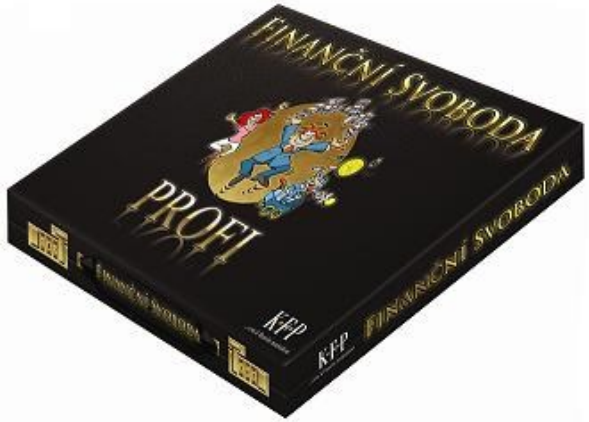

ZKUŠENOSTI A POZNÁMKY

Dva možné přístupy vyučujícího:

- výpočty
- úvaha a porovnávání

Osvědčené úlohy:

- obálková metoda
- videa Krotitelé dluhů
  - nevhodné druhy úvěrů
    - kreditní karty
    - utopení se v úvěrech na byt
    - spotřební úvěry na stavbu
  - úvěr na studium
- Finanční teploměr

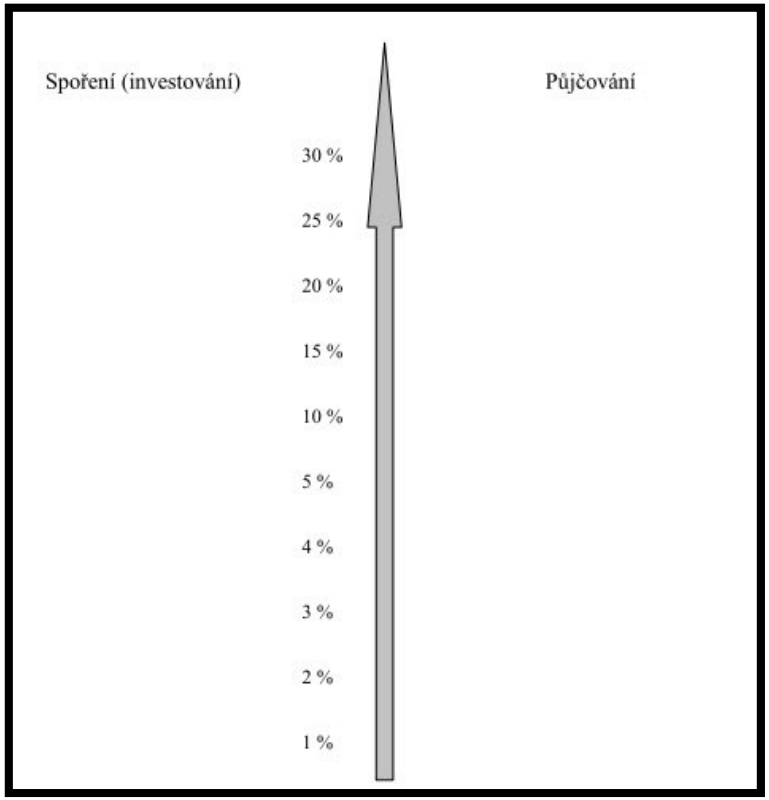

ALTERNATIVNÍ PŘÍSTUP K FG

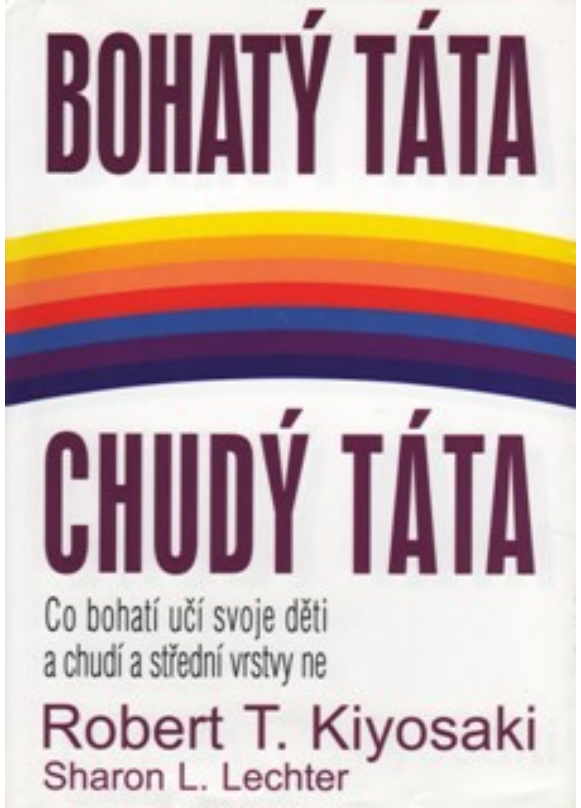

MODERNÍ DEFINICE FINANČNÍ GRAMOTNOSTI

1) VYJÍT
2) PŘÍJMY > VÝDAJE
3) BUDOVÁNÍ PASIVNÍHO PŘÍJMU

MODERNÍ NÁSTROJE PRO VÝUKU

- Videa
- Internet
- Hry
- Interaktivní tabule
- On-line setkávání a diskutování

Portál Finanční gramotnost do škol:

- Pracovní sety (video, pracovní list, kvíz) zdarma
- Další materiály – křížovky, kvízy, rébusy, náměty na cvičení a diskuse, pracovní listy apod.
- Informace
- Webináře, semináře DVPP, přednášky

PTEJTE SE, KOMENTUJTE

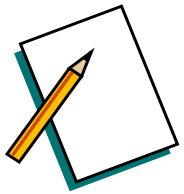

Národní ústav pro vzdělávání

DĚKUJEME ZA POZORNOST!!!

FINANČNÍ GRAMOTNOST DO ŠKOL